

EIDSKOG
KOMMUNE

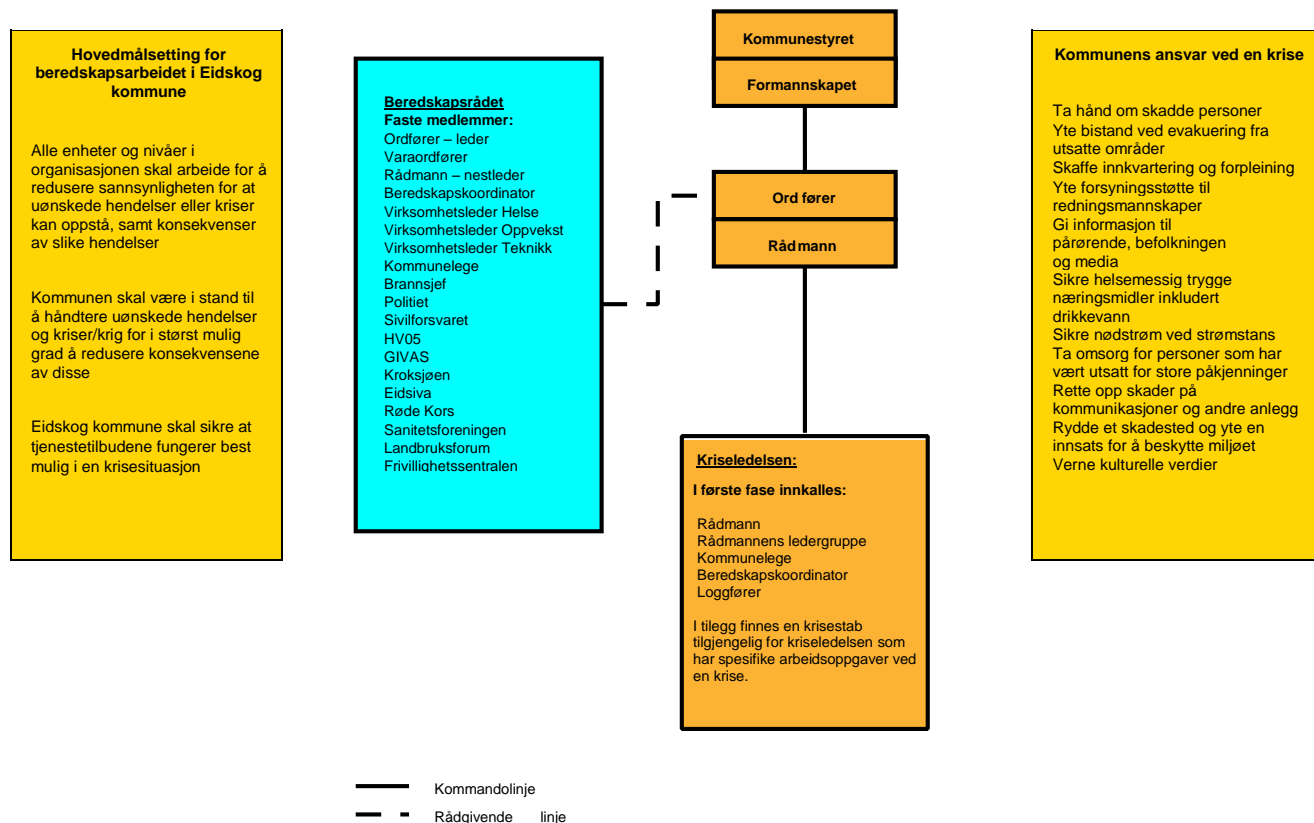
Beredskapsplan, overordnet del

Eidskog kommune 2020

Versjon: 3.0 – 19.01.2020 (foreløpig utgave)

Planen erstatter «Overordnet kommunal beredskapsplan» Eidskog kommune 2013.

Organisering av beredskapsarbeidet i Eidskog kommune

Vedtatt av kommunestyret: Ajourført administrativt: Sak arkiv: Sak 20/

Innhold

1	Generelt.....	3
2	Bakgrunn og hensikt.....	3
3	Krav og forventninger til kommunens beredskapsarbeid.....	3
4	Målsettinger for beredskapsarbeidet i Eidskog kommune	4
4.1	Kommunen skal derfor	4
4.2	Kommunens oppgaver ved en krisesituasjon	4
5	Organisering av beredskapsarbeidet i Eidskog kommune.....	6
6	Generell oversikt over ansvarsforhold i en krisesituasjon.....	8
7	Retningslinjer for utarbeidelse av beredskapsplaner	10
8	Rapportering.....	11
9	Ajourføring og revisjon	11
10	Vedlegg	11

1 Generelt

Eidskog kommunen har et grunnleggende ansvar for å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet. Den utgjør det lokale fundamentet i den nasjonale beredskapen og en viktig bærebjelke i det norske beredskapsarbeidet.

Kommunen har en særlig rolle ved forebygging, beredskap- og krisehåndtering og skal ha oversikten over beredskapsstatus. Kommunens rolle er derfor viktig både for lokale, regionale og sentrale myndigheter.

Beredskapsplanens generelle del fastlegger hovedprinsippene for beredskapsarbeidet i Eidskog kommune. Det gis en overordnet fremstilling av hvilke krav og forventninger som stilles til kommunens samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeid.

2 Bakgrunn og hensikt

Hensikten er å forebygge og være best mulig forberedt på og komme i forkant av utfordringer som kan ramme lokalsamfunnet og sikre en gjennomgående beredskap mot et bredt spekter av farer. Beredskapsplan for Eidskog kommune er en overordnet og koordinerende plan for samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i Eidskog kommune. Planen tydeliggjør kommunens strategier innenfor beredskapsfeltet og gir dermed forankring og føringer til de kommunale virksomhetenes egne beredskapsplaner. På den måten skal planen bidra til å sikre forsvarlig håndtering innen kommunens ansvarsområde ved akutte og ekstraordinære situasjoner.

3 Krav og forventninger til kommunens beredskapsarbeid

Kommunens ansvar er regulert i følgende lover og forskrifter:

"Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (Sivilbeskyttelsesloven) kapittel V – Kommunal beredskapsplikt (Ikrafttredelse 2010–06–5, 2011–01–01)

"Forskrift om kommunal beredskapsplikt" fastsatt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap 22. august 2011 med hjemmel i lov 25. juni 2010 nr. 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 14 og § 15 jf. delegeringsvedtak 25. juni 2010 nr. 943.

<http://www.lovdato.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20110822-0894.html>

Loven med forskrift skal sikre at kommunen ivaretar befolkningens sikkerhet og trygghet. Videre at kommunen jobber systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier.

Plikten omfatter kommunen som myndighet innenfor sitt geografiske område, som virksomhet og som pådriver overfor andre aktører. Ibn

4 Målsettinger for beredskapsarbeidet i Eidskog kommune

For å sikre et trygt og robust samfunn er hovedmålsetting for beredskapsarbeidet i Eidskog kommune:

- Alle enheter og nivåer i organisasjonen skal arbeide for å **reducere** sannsynligheten for at uønskede hendelser eller kriser kan oppstå, samt konsekvenser av slike hendelser
- Kommunen skal være i stand til å **håndtere** uønskede hendelser og kriser/krig for i størst mulig grad å redusere konsekvensene av disse
- Eidskog kommune skal **sikre** at tjenestetilbudene fungerer best mulig i en krisesituasjon

4.1 Kommunen skal derfor

- Gjennomføre en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, herunder å kartlegge, systematisere og vurdere sannsynligheten for uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen og hvordan disse kan påvirke kommunen. Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal forankres i kommunestyret
- Utarbeide langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan for oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet
- Vurdere forhold som bør integreres i planer og prosesser etter lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven)
- Være forberedt på å håndtere uønskede hendelser, og skal med utgangspunkt i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen utarbeide en overordnet beredskapsplan. Kommunens overordnede beredskapsplan skal samordne og integrere øvrige beredskapsplaner i kommunen. Den skal være samordnet med andre relevante offentlige og private krise- og beredskapsplaner.
- Der det er hensiktsmessig, etablere samarbeid med kommuner om lokale og regionale løsninger av forebyggende og beredskapsmessige oppgaver
- Gjennomføre øvelser og opplæring minimum hvert annet år
- Dokumentere skriftlig at forskriftens krav oppfylles.

4.2 Kommunens oppgaver ved en krisesituasjon

Oppgavene til kommunen i en krisesituasjon er avhengig av type krise og hvem som har hovedansvaret for krisen. Ofte er det politiet gjennom Lokal redningssentral (LRS) som har det overordnede ansvaret og kommunen er støtteenhet og bistår med ressurser og kompetanse i tillegg til å ivareta egen virksomhet.

I visse krisesituasjoner knyttet til kommunens egen virksomhet vil kommunen ha et hovedansvar.

Kommunens oppgaver kan være:

- Ta hånd om skadde personer
- Yte bistand ved evakuering fra utsatte områder
- Skaffe innkvartering og forpleining
- Yte forsyningsstøtte til redningsmannskaper
- Gi informasjon til pårørende, befolkningen og media om egen virksomhet
- Sikre helsemessig trygge næringsmidler inkludert drikkevann
- Sikre nødstrøm ved strømstans ved egne prioriterte virksomheter
- Ta omsorg for personer som har vært utsatt for store påkjenninger
- Rette opp skader på kommunikasjoner og andre anlegg
- Rydde et skadested og yte en innsats for å beskytte miljøet
- Verne kulturelle verdier

Kommunen har et ansvar for å forebygge at det oppstår situasjoner som krever slik innsats.

5 Organisering av beredskapsarbeidet i Eidskog kommune

HVEM	ANSVAR OG ROLLE	MEDLEMMER
Kommunestyre	Vedta overordnede mål og retningslinjer for beredskapsarbeidet i kommunen. Se til at kommunens beredskapsarbeid blir ivaretatt	Kommunestyret
Formannskapet	På vegne av kommunestyret føre tilsyn med og påse at de politiske vedtakene på beredskapsområdet blir fulgt opp	Formannskapet
Ordfører	Informere formannskapet og kommunestyret fortløpende om situasjonen, hvilke tiltak som er iverksatt, om eventuelle endringer, om økonomiske belastninger. Innkalle og lede arbeidet i beredskapsrådet. I tillegg påse at nødvendige fullmakter foreligger og at budsjettmessige rammer er politisk godkjent. Vurdere å godkjenne forslag fra administrasjonen om strakstiltak som ikke er godkjent på forhånd.	Ordfører
Rådmann	Øverste administrative leder i en beredskapssituasjon. Dette innebærer at følgende forhold er ivaretatt: <ul style="list-style-type: none"> • Utarbeidet ROS (risiko- og sårbarhetsanalyse) • Planverk er utarbeidet og oppdatert • Internkontrollrutiner er etablert • Legge til rette for at samarbeidet med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), Fylkesmannen, frivillige organisasjoner m.m fungerer best mulig. • At beredskapsarbeidet blir planlagt og utført i samsvar med kommunens mål for beredskapsarbeid/overordnet myndighet, samt i henhold til relevante kommunale beredskapsplaner/verksette informasjonstiltak overfor myndigheter, publikum og ansatte Rådmannen har som leder av kriseledelsen, et koordinerings- og helhetsansvar i forhold til kommunens krisehåndtering.	Rådmann

Kriseledelse	<p>I krisesituasjon som ledes av politi/Lokal Redningsentral (LRS), eventuelt Fylkesmann: Etablere og deretter å ha løpende kontakt med overordnet operativ kriseledelse.</p> <p>I krisesituasjon som ledes av kommunen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etablere kontakt med politiet og eventuelt annen relevant myndighet • Skaffe oversikt over inntruffet hendelse og hvilke konsekvenser den kan ha • Innkalle ledere av berørte enheter/virksomheter • Vurdere sikrings- og hjelpebehov både generelt og i forhold til kommunens egne virksomhetsområder. Dette følges opp fortløpende • Iverksette de tiltak situasjonen krever, derunder tiltak etter anmodning fra redningsledelse/overordnet myndighet, samt i henhold til relevante kommunale beredskapsplaner • Iverksette informasjonstiltak overfor myndigheter, publikum og ansatte • Loggføre alle relevante hendelser og aktiviteter under kriseledelsens arbeid • Rapportere til Fylkesmann iht. retningslinjer. 	<p>Rådmannen er operativ leder for kriseledelsen.</p> <p>Rådmannen knytter til seg ledere og ressurspersoner.</p> <p>Ordføreren vil ha en sentral funksjon mot media.</p> <p>Ref: "Plan for kommunal kriseledelse og krisestab"</p>
Beredskapsrådet	<p>Kommunen er pålagt å ha et beredskapsråd som skal være kommunens samarbeidsorgan i beredskapsspørsmål. Beredskapsrådet ledes av ordfører. Beredskapsrådets oppgaver er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Treffe avtaler om samarbeid • Finne felles løsninger • Gi gjensidig informasjon om beredskapsforhold • Gi råd til besluttede myndigheter eks kommuneplan • Ta initiativ til beredskapsforberedelser • Beredskapsrådet har møte ca. 1 gang årlig eller ved behov. <p>Ordføreren, som leder beredskapsrådet, kan ikke binde andre enn kommunens egne organer gjennom rådets beslutninger</p>	<p>Leder: Ordfører Nestleder: Rådmann</p> <p>I tillegg inngår: Kommunalsjefer Kommuneoverlege Brann Politiet Andre viktige statlige etater Frivillige organisasjoner. Viktige samarbeidspartnere</p>
<p>Helse og omsorgstjenesten</p> <p>NAV sosialtjenesten</p>	<p>Ansvar for nødvendig helse- og omsorgstjenesten for alle som bor, eller midlertidig oppholder seg i kommunen. Oppgavene kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yte hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner • Ha tilstrekkelig helseberedskap, nødvendig helsehjelp og sosiale tjenester til befolkningen under kriser. • Utarbeide planverk inkludert psykososiale krisetjenester og mottak • Utarbeide planverk for smittevernberedskap 	<p>Koordineres av kommuneoverlege</p>

Beredskapskoordinator kommune	<p>Beredskapskoordinator skal på vegne av rådmannen lede det daglige sentrale arbeidet med overordnet beredskapsplaner.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Følge opp pålegg fra kommunens ledelse og myndigheter • Koordinere og følge opp beredskapsplaner • Ivareta kontakten med samarbeidspartnere • Innkalle beredskapsmedarbeidere til oppdateringer mm • Evaluering og rapportering i etterkant av krisesituasjoner • Holde seg oppdatert i lovverket, forskrifter og veiledninger • Initiere behov for interne øvelser • Systemansvarlig for IK-systemer (CIM og UMS) • Koordinering av varslingsliste hos 110 alarmsentralen 	
Leder Enhet	<p>I hver enhet skal det oppnevnes en medarbeider med ansvar for å koordinere det daglige beredskapsarbeidet på vegne av leder. Beredskapsmedarbeider skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koordinere beredskapsplanarbeidet i enheten • Delta i utarbeidelse av ROS analyser • Utarbeide, koordinere og oppdatere enhetens beredskapsplanverk og varslingslister • Delta i planlegging av øvelser • Andre beredskapsrelaterte oppgaver initiert av enhetens leder 	Utpekes av enhetens leder.

6 Generell oversikt over ansvarsforhold i en krisesituasjon

Ansvar er opplistet i tabellen nedenfor og gjelder alle hendelser. Ansvar og oppgaven vil kunne variere noe alt etter hvilken hendelse som inntreffer.

INSTANS	ANSVAR FOR
Justis- og beredskapsdepartementet	Overordnede, administrative samordningsansvaret for redningstjenesten.
Lokal redningssentral (LRS)	Ledelse og koordineringsapparat som iverksettes i politidistriktet under en redningsaksjon. Leder og koordinerer redningsaksjoner i eget distrikt. Ledes av politimesteren i distriktet.
Politiet	Operativ ledelse i innsatsområdet. Organiserer, leder og koordinerer den samlede innsats på skade/hendelsesstedet. Iverksetter tiltak for å avverge fare og begrense skade, herunder varsling/informasjon, evakuering, orden, etterretning og etterforskning.
Brannvesenet	Primært innsatsstyrke for redning og brannbekjempelse. Ved behov vil brannvesenet være leder på åstedet inntil politiet overtar ledelsen.
Helse- og omsorgstjenester Prehospitale tjenester	Akuttmedisinsk behandling. Prehospitale tjenester. Ambulansetjeneste.
Sivilforsvaret	Bistå politiet, brannvesenet, helsevesenet og evt. den kommunale kriseledelsen med personell og utstyr etter behov.
Frivillige organisasjoner	Bistå operativ ledelse og den kommunale kriseledelsen etter behov
Nabokommuner	Bistå operativ ledelse og den kommunale kriseledelsen etter behov
Fylkeslegen	Medlem LRS. Bistå kriseledelsen.
Veimyndighet	Oppryddig og klargjøring av veger etter trafikkulykke. Statens vegvesen har ansvar riks-og fylkesveger. Kommunen har ansvar for kommunale veger.
Eidsiva Energi	Ved strømbrydd: Klargjøre årsak og gjenopprette stømforsyningen
Fylkesmannen	Etablere krisestab og eventuell samordning. Iverksette rapporteringsrutiner. Bistå med faglige råd. Tiltak fra fylkesmannen er avhengig av hendelsens omfang.
Interkommunal beredskap mot akutt forurensning (IUA)	Operativ ledelse ved ulykker med akutt forurensning når liv og helse eller spesielt store verdier ikke er truet (men større hendelse enn kommunen kan håndtere selv). Eidskog kommune er med i et samarbeid, bestående av 15 kommuner i Hedmark hvor brannsjefen i Hedemarken Brannvesen er leder av utvalget.
Telenor	Telenor er representert i Lokal redningssentral (LRS) og vil gi råd og veiledning til redningsledelsen om trafikkbegrensning, konsekvensanalyser, feillokalisering, mobilisering av ressurser mm

7 Retningslinjer for utarbeidelse av beredskapsplaner

Alle kommunale enheter har plikt til å utarbeide beredskapsplaner innenfor eget ansvarsområde. **Som et minimum skal det utarbeides varslingslister over nøkkelpersonell.**

Følgende overordnede planer skal utarbeides i Eidskog kommune:

NR	PLAN	ANSVAR	GODKJENNES AV	REVISJON
1	Beredskapsplan overordnet del	Beredskapskoordinator	Kommunestyret	Hovedrevisjon hvert 4 år
2	Plan for kommunal kriseledelse og krisestab	Beredskapskoordinator	Formannskapet	Hovedrevisjon hvert 4 år
3	Evakueringsplan for Eidskog kommune	Evakueringsleder	Rådmann	I løpet av januar hvert år
4	Plan for organisering av mottakssenter pårørende	Leder pårørendesenter	Rådmann	I løpet av januar hvert år
5	Plan for organisering av evakuerte senter	Leder evakuert senter	Rådmann	I løpet av januar hvert år
6	Helseberedskapsplan	Virksomhetsleder helse	Rådmann	Hovedrevisjon hvert 4 år
7	Smittevernplan for Eidskog	Virksomhetsleder helse	Rådmann	Hovedrevisjon hvert 4 år
8	Brannordning i Eidskog kommune	Brannsjef	Brannsjef	Ved behov
9	Akutt forurensningsplan for region 2	Brannsjef	IUA region 2	Revideres sentralt
10	Plan for krisekommunikasjon i Eidskog	Kommunikasjonsansvarlig	Rådmann	Hovedrevisjon hvert 4 år

Virksomhetsledere i Eidskog kommune skal være forberedt på å opprettholde normal drift ved sin virksomhet, også i en krisesituasjon. Alle ~~avdelings~~ledere i Eidskog kommune plikter å kjenne til kommunens overordnede planverk innenfor samfunnssikkerhet og beredskapsfeltet, og skal sørge for at eget nøkkelpersonell også er kjent med dette.

Virksomhetsledere:

- Utarbeide egne beredskapsplaner for de mest kritiske hendelsene ved egen virksomhet - eksempel: brann, evakuering, ulykker/dødsfall, forsyningssvikt, kritiske hendelser der eksterne eller interne hendelser reduserer kapasiteten eller øker behovet for enhetens tjenester. Den enkelte leder må selv vurdere hva som kan være kritiske hendelser ved egen virksomhet.
- Utarbeide varslingsrutiner og varslingslister både innad i egen virksomhet og til kriseledelsen.
- Gjøre planene kjent for de ansatte i enheten og revidere disse minst en gang i året.
- Ha planer for ivaretagelse av eget personell i en krisesituasjon.

8 Rapportering

Rapportering om beredskapssituasjonen skjer i årsrapporten for aktuelt år. Ansvar for dette er beredskapskoordinatoren.

9 Ajourføring og revisjon

Beredskapsplanens generelle del gjennomgås årlig. Rapport av gjennomgangen forelegges formannskapet. Ved forslag av reelle endringer fremmes saken for kommunestyret.

Redaksjonelle endringer (stillingsbetegnelser, henvisning til lovverk, beredskapsplaner med mer) gjøres fortløpende av beredskapskoordinator.

Hovedrevisjon: Det foretas en hovedrevisjon av planen hvert 4. år.

Revisjonen skjer fortrinnsvis parallelt med revisjon av kommunal risiko- og sårbarhetsanalyse.

10 Vedlegg

- Beredskap i hverdagen

BEREDSKAP I HVERDAGEN

Vårt moderne samfunn er meget sårbart i forhold til uforutsette hendelser som kan ramme vår infrastruktur. Dette kan få dramatiske virkninger for samfunnet og enkeltmennesker. Terroranslag mot infrastruktur i vårt land er også et scenario som kan bli en realitet. Hvordan er vi som enkeltmennesker og lokalsamfunn forberedt på å møte uforutsette situasjoner?

Det kan være vanskelig å gi et godt svar på det, men faktum er at vi er blitt mer avhengig av varer og tjenester enn vi var for 50 år siden. Vi forventer at vi hver dag har strøm til oppvarming av boliger og offentlige bygg. Hvis strømmen blir borte vil dette få katastrofale virkninger i vårt samfunn. Blir strømmen borte, virker ikke minibanker, kjøledisker, kassaapparater, heiser, og mange andre funksjoner i samfunnet. Det mest dramatiske er at varmen og lyset forsvinner i nesten alle boliger og offentlige bygg. Datasystemer og telefon slutter å fungere. Samfunnet vi levr er i dag preget av individualisering, urbanisering og tekniske løsninger. Vi er vant til å ha nærmest total tilgang på matvarer døgnet rundt.

I en krisesituasjon vil tilgang på matvarer raskt bli kritisk og hvis det i tillegg er bortfall av strøm over lang, f.eks om vinteren, vil situasjonen fort bli dramatisk. Den moderne livsstilen har gjort oss meget sårbare på de fleste områder. Mye kompetanse knyttet til overlevelse er i ferd med å gå tapt, og dette er bekymringsfullt. En krise over lengre tid vil ramme eldre og svake grupper veldig hardt. Mange eldre bor alene i dag og en krise vil bli vanskelig å takle for disse. Uten oppvarming og lys vil disse menneskene raskt bukke under hvis de ikke får hjelp. Terroraksjonen 11. september i 2001 og tragedien i teatret i Moskva seneste måned viser at vårt samfunn kan bli rammet nådeløst.

Slike hendelser vil sannsynligvis aldri skje i vårt lokalsamfunn, men vi kan bli rammet av andre hendelser som vi kan være forberedt på. Direktoratet for sivil beredskap oppfordrer derfor alle husholdninger til å ha et ekstra matvarelager (hermetikk, saltet mat, mel, gryn og rent vann) som et lite kriselager til enhver tid. Vi må også være forberedt på at vannforsyningen kan bli borte på grunn av strømsvikt. Mangel på rent drikkevann kan fort bli en situasjon som kan bli vanskelig å håndtere. Alternativ oppvarming av boligen bør også vurderes ved å installere ovn i boligen. En krisesituasjon vinterstid uten strømforsyning vil bli en skikkelig utfordring hvis man ikke har noen alternativer

Vi oppfordrer derfor alle til å tenke igjennom hvilke konsekvenser det vil få for den enkelte at strømforsyningen blir borte i noen dager. Beredskapen hos våre strømleverandører er meget god og man vil få strømmen tilbake etter noen tid, avhengig av årsaksforhold. Tenk gjennom å etablere et lite lager av matvarer som kan lagres over tid. Stearinlys, lommelykt og ekstra batterier bør også være på et slikt "beredskapslager" i alle hjem.

Sist, men ikke minst er det viktig at vi har omsorg for hverandre i nærmiljøet. Dette kan vi trene på hver dag gjennom hele året. I en krisesituasjon vil vi bli veldig avhengige av hverandre og den beste beredskapen i et lokalsamfunn er innbyggere som har omsorg for hverandre i hverdagen.